

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput VIII

urn:nbn:de:bsz:31-97032

CAPUT VIII.
DE LOCOMOTIVA.

ARTICULUS UNICUS.

DE MIRO QUORUNDAM
robore & agilitate.

Mira dico; & certe fuisse exempla illorum ostendunt. Polydamas inermis leonem confecit. Idem boum aggressus armentum, arreptum insignis & magnitudine bovis unum ex posterioribus pedem, non prius, quamvis ferociente, dimisit, quam in manu unguam relinqueret. Quadrigas tota vi concitatas, retro apprehenso altera manu curru, constanter tenuit. *Rhodig. l. 7. cap. 57.* Miloni Crotoniensi malum tenenti nemo poterat extorquere. Idem in Olympia bovem represso anhelitu portavit per stadium, icu pugni interfecit, totumque eodem die haud gravatim devoravit. Tandem quercum fissam divellere cum vellet, viribus submissis ab eadem constrictus interiit. *Plin. l. 7. c. 20.* Maximinus Imperator adeo robustus erat membris, ut armillas conjugis, hoc est circulum gemmis insignem, quo brachium cingebat ipsa, annuli loco pollicis induxerit. Sarcator in Svecia collo appensas auri centum viginti libras gestavit perpetuo. Idem novem objectus athleticis, trucidavit universos. *Olaus l. 5. c. 2.* Paulus quidam, apud *Bonfinium rerum Vngaric. Decad. 4. l. 2.* statuta & membris Herculi simillimus, armatum hominem dentibus arreptum, inter militares choreas non inermis circumduxit saltando. Vbertus de Cruce Mediolanensis jumentum frumento onustum portabat, & unico constitutus pede, à nemine de statione depelli poterat. *Leander in Mediol.* In Anchusa denique monte, non procul Atlante, quemlibet singularem peditem duobus Equibus pugnando obsistere posse, *Leo Africanus* testatur. At *Philetas* Cous tam levis erat, ut plumbeos globos

globos pedibus alligatos portaret, ne à vento deportaretur. Non minus miranda agilitatis exempla præstunt. In occidui novi orbis provincia quadam Indi cursu adeo valent, ut diem integrum insequantur, donec lassitudine fessum virum intercipient. *Hispal. Sylv. p. 5. c. 7.* Scitotinnos cursu antevertere feras *Krant. in Svecia* auctor est. Heraldum nobilem Hibernicum equos celeritate vicisse ab eodem proditum. *l. 5. Norveg. cap. 6.* In Mexico tabellarii quattiduo septuaginta transvolavere leucas. Polymnestor Milesius puer leporem affecutus est ludicro. Philonides mille ducenta stadia, seu septuaginta quinque leucas Gallicas uno die pedestri emensus est itinere. *Ladas ita super canum pulverem cursum, ut arenis pendentibus nulla vestigiorum relinqueret indicia.* Fontejo Vipsanioque Consulibus in Italia octo annorum puer natus, quinque & quadraginta millia passuum à meridie transivit ad vespeream. *Solin.* At maxime mira est illa agilitas, quæ in rustico quodam inter pecora educato, in aula Principis Papebergenis, apparuit. *Habebat idem Princeps (verba sunt Camerarii Centur. 1. Horarum subcis. cap. 75.) in aula nanum quendam Martinetum; qui illum agilem hominem veluti equum conscendebat, quem deinde in cyrum ducebat, & hinc inde concursationibus variis motis exercebat: verum quando volebat uno saltu sessorem suum licet pertinaciter illius dorso inhaerentem, absque omni difficultate excutiebat. Post quadrupes ille cum molossis & generosis canibus; inter quos erant ferocissimi, quos Angli Dokas vocant, certamen inibat, eosque suo larratu & fremitu canino pendulaque coma conferratos è cubiculo exigebat. Mordicus interdum comprehensis illis minoribus ex indagatorum genere. Exactus canibus & molossis, miris saltibus, sursum & deorsum, quadrupes tamen, fere omnes angulos sublimiores cubiculi permeabat, ut simia vix hoc persicere possit, quod tam rusticum & quadratum corpus, absque omni difficultate, uti videbatur, faciebat. Vidi semel atque iterum, quum apud Principem in prandio essem, postquam suum sessorem nanum excusserat, & canes suo filio la-*

gratis

H
tratu è cubiculo ex
meros unius ex con
lu & vasis appost
ritate, ut instat
Casar Scaliger, for
in ea fuisse opini
culos hominum
ceti compertum
vis voluisse, fuisse
liam Gargoris R
teliatu.

C
DE AN
INPR

A
Nima rati
in suo con
speciebus Dup
lontas, interp
illis vix aliquid
finita fere hab
tes, consultati
& alla consider
quæ ratiis sum
dum, ut cum
tractari possit,
do de Memori
dam. Etdras fac
memoria teneb
tum in exerciti
quæ quis exegi
modo repræsen
gini gentium c
dem tempore q

tratu è cubiculo exegerat, eum salientem à tergo super humeros unius ex conviviis : inde in mensam, intactu poculis & vasis appostis; mox in sublimiora loca, tanta celeritate, ut instar sciuri vel felis Indici, de quibus Iulius Casar Scaliger scribit, volare videretur. Addit. Multos in ea fuisse opinionem, præstigiis & fascinationibus oculos hominum eum perstringere; sed sibi de ea re nil certi compertum; nec putare id in ejus potestate, quamvis voluisset, fuisse. Similem pernositatem Habidem filium Gargoris Regis Curetum habuisse Iustinus l. 44. testatur.

C A P U T IX.

& ultimum.

DE ANIMA RATIONALI,
INPRIMIS VERO DE
MEMORIA.

Anima rationalis forma est hominis, per hanc in suo constituitur esse, ab aliisque distinguitur speciebus. Duplex illius facultas, Intellectus & Voluntas, interpret sermocinatrix utriusque data. De illis vix aliquid dicendum venit. Nam, quamvis infinita fere habeant, si inventiones varias, virtutes, consultationes, linguas, scribendi modos, & alia consideres: tamen illa hisce si adjunxeris, *quædam* summum committeretur vitium. Hinc factum, ut cum de affectibus in Ethicis commodius tractari possit, hic eos omiserimus. Vnum tantum addo de Memoria, Excellentem nempe fuisse in quibusdam. Esdras sacerdos universam Ebræorum doctrinam memoria tenebat. Cyrus & Scipio cunctorum militum in exercitu nomina tenebant. Carnides in Græcia quæ quis exegisset volumina in Bibliothecis, legentis modo repræsentabat. *Plin.* Michridates duarum & viginti gentium calluit linguas. *Gellius.* Iulius Cæsar eodem tempore quaternas dictabat Epistolas; *Plinius* dicere,